

SZÓJEGYZÉK

adalékanyag: valami máshoz abból a célból hozzáadott anyag, hogy megváltoztassák vagy javítsák a tulajdonságait, például egy élelmiszer színét vagy állagát.

175

aeroszolos: valamely folyékony anyagot finom szemcsék, apró cseppek formájában gáz nyomása alatt kispriccelő (flakon). A görög *aero-* = „levegő, légi” és *szol* = „oldat” elemekből.

agresszió: erőszakosság.

agresszivitás: erőszakos, támadó magatartás.

agyvérzés: az agynak valamely ér megrepedése miatt keletkező, bénulással, beszédzavarral járó bevérzése.

AIDS: az Acquired Immune Deficiency Syndrome (szerzett immunhiányos tünetegyüttes) kifejezés rövidítése; olyan betegség, amely tönkreteszi a test betegségekkel szembeni természetes védekezési képességét.

akkumulátorsav: az akkumulátor egy kémiai úton elektromos energiát előállító áramforrás, a sav pedig egy maró hatású, folyékony vegyi anyag.

alkoholizálás: rendszeres ivás, részegeskedés.

álmatlanság: képtelenség az elalvásra vagy a kipihentségérzethez elegendően hosszú alvásra, különösen olyan esetben, amikor ez a probléma hosszú időn át folytatódik.

alvásminta: az alvási szokások összessége.

Alzheimer-kór: egy időseket megtámadó betegség, amely emlékezetvesztéssel jár.

ambulancia: járóbeteg-rendelés (helyisége).

amfetamin: a központi idegrendszerre (az agyra és a gerincvelőre) ható erős stimuláns, amelyet gyakran „speed”-nek (angol szó, amelynek jelentése „sebesség”) hívnak.

Növeli a pulzusszámot és a vérnyomást, valamint csökkenti a kimerültséget. Amikor az amfetamin hatása elmúlik, fáradtság és lehangoltság alakul ki. Ismételt használata súlyos gondolkodási zavarokhoz vezethet.

amil-nitrit: halványsárga, értágításra vagy erek szabaddá tételére használt folyadék, amellyel esetenként inhalánsként visszaélnek.

ammónium-hidroxid: ammóniás víz. Az ammónia mérgező vegyi anyag.

amnézia: az emlékezet átmeneti vagy tartós kiesése, többnyire (agyi) sérülés miatt.

Andok (hegység): Dél-Amerika legnagyobb hegysége.

antidepresszáns: a depresszió megakadályozására vagy kezelésére szánt bármilyen szer antidepresszánsnak minősül. Ezek a szerek csak átmenetileg hatnak a tünetekre anélkül, hogy az okot kezelnék.

anyarozs: a búza, a rozs és más gabonák kalászában gyakori, feketés színű élősködő gomba, amely a fertőzött gabonát elfogyasztó emberekre és állatokra nézve ártalmas mérgeket termel.

apátia: az érdeklődés, az érzelmek hiánya; fásultság, közöny, érzéketlenség.

Appalache-hegység: az USA északkeleti részén délnyugat–északkeleti irányban húzódó hegységrendszer.

B₁-vitamin-hiány: a B₁-vitamin hiányát jelzi a túlzott izgatottság és idegesség, a depresszió, álmatlanság, a fáradtság, különféle izomfájdalmak, és a szív körüli szorító fájdalom is.

befecskendez: fecskendőtűvel valamibe bejuttat valamit.

benzodiazepin: nyugtató, amely ellazítja az izmokat, és csillapítja a mentális izgatottságot.

biokémia: az élő szervezetekben zajló vegyi folyamatokkal foglalkozó tudományág. A bio- jelentése „élet; élő dolgokkal kapcsolatos”. A görög *biosz* = „élet” és a kémia = „vegyi anyagokkal foglalkozó tudomány” szavakból.

bizarr: különös, furcsa.

bódult: tompán zsibbadt, kábulatszerű állapotban lévő.

bután: kőolajból nyert gáz, amelyet tüzelőanyagként használnak.

cannabis: azon különböző drogok bármelyike, amelyek az indiai vadkenderből származnak, többek között a marihuána (a megszártott növény virágjából, magjából és leveléből készül) és a hasis (a gyantájából készül). Nem orvosi felhasználása számos országban törvényellenes.

- civilizáció:** a társadalom fejlődésének a vadságot és a barbárságot követő korszaka.
- cukorbetegség:** krónikus betegség, amelynek jellemző tünetei a vér túl magas cukortartalma, a túlzott szomjúság, éhség és vizelet, illetve a gyengeség. Ha nem kezelik, a cukorbetegség kómát és halált okozhat.
- csatornatisztító:** tisztítószer lefolyócsatornák stb. dugulásainak megszüntetésére.
- deformálódik:** formáját, alakját elveszíti.
- delírium:** fokozott nyugtalanság, zavarodottság és néha hallucinációk által jellemzett állapot, amelyet láz, mérgezés vagy agykárosodás okoz.
- delirium tremens:** (DT, „remegő önkívület”) súlyos alkoholistáknál elvonási tünetként jellemző, állandó reszketéssel, súlyos érzékcsalódásokkal és téveszmékkel járó állapot.
- depresszáns:** nyugtató; olyan gyógyszer vagy egyéb hatóanyag, amely a szervezet működését lassítja.
- depresszió:** olyan tünetekkel járó állapot, mint a tartós reménytelenségérzés, a gyenge koncentrációképesség, az energiahiány és az alvásra való képtelenség.
- depresszánsok:** agyműködést lassító szerek. Közéjük tartoznak a nyugtatók.
- detox:** detoxikáló intézet; olyan hely, ahol az alkohol- vagy kábítószerfüggőket kijózanítják és leszoktatják.
- dezodor:** izzadás, testszag elleni szer.
- díler:** üzletkötő; kábítószer(ek)e)t árusító, terjesztő személy, ügynök.
- dinitrogén-oxid:** kéjgáz, nevetőgáz. Érzéstelenítőként használt szintelen, kellemes illatú gáz.
- diszkódrog:** általában diszkókban (zenés, táncos ifjúsági szórakozóhelyeken) használt drog.
- disszociatív érzéstelenítő:** olyan szer, amely torzíja a látást és a hallást, és a környezettől és önmagától való elkülönültség (disszociáció) érzését kelti a személyben.
- dizájner drog:** olyan drog, amelyet vegyészeti eljárással módosítottak, hogy erősebbé tegyék, vagy kijátsszák vele a bizonyos anyagokat tiltó törvényi előírásokat.
- dózis:** adag, különösen gyógyszerekből.
- drog:** bármely ételtől, illetve tápláléktól különböző anyag, amely elfogyasztva megváltoztatja a test működését és a személy gondolkodását, illetve érzelmeit.
- drogdíler:** drogárus.

drogoktél: többféle kábítószer keveréke.

drogkultúra: nemcsak a drogokkal élők életmódjára és a különböző szereket használók közös öltözködési és viselkedési szokásaira utal, hanem arra is, hogy a drogok sok szempontból nagymértékben elárasztották a társadalmunkat, és nagyban befolyásolták a kultúránkat.

drogokkal való visszaélés: illegális drogok használata vagy gyógyszerek nem rendeltetészerű használata.

Drogrendészeti Hivatal (DEA): 1973-ban alapított kormányhivatal az USA-ban. Elsődleges feladata az USA-n belül előállított és az USA-ba külföldről beérkező illegális drogok mennyiségének csökkentése.

178

Élelmiszer- és Gyógyszerellenőrző Hatóság (FDA): az USA kormányának hivatala, amely annak biztosításáért felelős, hogy az élelmiszerek tiszták és egészségesek legyenek, és megfelelő körülmények között állítsák elő őket; hogy az orvosok által használt szerek és gépek biztonságosak és hatékonyak legyenek; hogy a kozmetikai cikkek biztonságosak legyenek, megfelelő alapanyagokból készüljenek, és ne legyenek károsak; és hogy a termékek címkéi és csomagolása az igazságot tükrözze, megfelelő tájékoztatást adjon, és ne legyen félrevezető.

élesztőgombák: alkoholos erjedést előidéző egysejtű gombák.

életfunkció: élő szerv(ezet) működése.

elhatárolódik (valamitől): megszünteti a kapcsolatot, szakít valamivel; nem foglalkozik többé valamivel.

elixír: varázs- vagy gyógyhatású oldat.

ellenőrzött anyag: a viselkedésmódosító vagy függőséget okozó szerek (mint például a heroin vagy a kokain) bármely kategóriája, amelynek birtoklását és használatát tiltja a törvény.

elme: az elme nem egyenlő az aggyal. Az elme az egyén gondolatainak, következtetéseinek, döntéseinek, megfigyeléseinek és érzéleteinek azokból a feljegyzéseiből áll, melyeket a teljes létezése során felhalmozott.

elvonási tünetek: azok a kellemetlen fizikai és érzelmi hatások, amelyeket a személy a drogról történő leszokás során átél – ez a drogtól függően az enyhe kényelmetlenségérezéstől az intenzív fájdalomig és görcsökig terjedhet. Ennek a fájdalomnak az elkerülése az egyik olyan ok, amiért a függők nem tudnak leszokni a drogokról, még ha szándékukban is áll.

elvont: nem a valósággal, nem tárgyakkal és nem megtörtént dolgokkal kapcsolatos, például egy elvont gondolat.

elzáródott vénák: amiatt bekövetkező károsodás, hogy sokszor szűrnak injekciós tűt a vénákba (a karokon vagy más testrészeken).

energikus: energiával teli (személy), tettekre kész, cselekvő.

energizáló: energiával ellátó, feltöltő.

ENSZ: az Egyesült Nemzetek Szervezete, amelyet a világbéke és a nemzetközi együttműködés elősegítésére hoztak létre a II. világháború után 1945-ben. Az ENSZ támogatja az országok közötti jó viszonyt, és az együttműködést a világ problémáinak megoldására és bátorítja az emberi jogok tiszteletben tartását. Az ENSZ egyik szervezete, az 1948-ban megalakított Egészségügyi Világszervezet (WHO) világszerte egészségvédelmi programok megszervezéséről és finanszírozásáról gondoskodik.

ENSZ Kábítószer- és Bűnügyi Hivatala: az ENSZ Kábítószer- és Bűnügyi Hivatala segíti az országokat az illegális drogok, a bűnözés és a terrorizmus elleni küzdelemben.

179

epilepszia: időnként görcsös rohamokban, tudat- és érzékszavarokban megnyilvánuló idegrendszeri betegség.

erővel kapcsolatos tévképzetek: a saját érték, fontosság, erő vagy vonzerő durva vagy téves túlértékelése.

érzékelés: az érzékszervek használatának folyamata, hogy információkat szerezzünk a környezetünkről.

éter: fertőtlenítőül, altatószerül stb. használt színtelen, szúrós szagú folyadék.

etil-alkohol (etanol): színtelen, a víznél könnyebb, égető ízű folyadék; alkohol.

eufória: alkohol, kábítószer okozta jókedv, fokozottan jó közérzet, felfokozott érzelmi állapot.

extrovertált: érdeklődésével kifelé forduló, tevékeny.

fagyálló folyadék: olyan folyadék, amely nem fagy meg.

fekély: a bőr helyi elhalásából keletkező seb.

feketepiac: a hivatalos rendelkezéseket kijátszva; szabálytalanul folytatott adásvétel.

feldobottság: alkohol vagy drog fogyasztásakor jelentkező átmeneti hamis boldogságérzés, amelyet a test és a gondolkodás irányítására való képesség csökkenése kísér.

felszipant: orrlyukon keresztül belélegez.

félutas ház: leszoktató létesítményből távozóknak számára működtetett intézmény, amelynek célja segíteni a személynek újra beilleszkedni a társadalomba, és elkerülni a visszaesést.

féregtelenítő szer: vegyi anyag, amelyet arra használnak, hogy eltávolítsák a kutya beleiben és más szöveteiben élő férgeket és élősködőket.

flash: drog elszívásakor vagy beinjekciózásakor tapasztalt első érzés, amely a drogtól függően változó ideig tarthat.

flashback: hallucinogén drog, például LSD hatásainak újra megtapasztalása hosszú idővel a drog használatának abbahagyása után.

fulladás: a belélegezhető levegő hiánya miatt bekövetkező állapot.

függőség: testi vagy lelki „kényszer” drogok vagy más anyagok rendszeres fogyasztására, azok várható káros hatása ellenére.

gátlás: olyan gondolat, amely megakadályozza a személyt abban, hogy megtegyen valamit.

gátlástalan: akiben nincs olyan érzék, amely az erkölcsileg káros cselekvéseket akadályozná.

generáció: nemzedék, egy korban élő és kb. azonos korú emberek összessége.

genetikus elváltozások: olyan változások a testben, amelyeket a gének rendellenessége okoz. A gének a sejteknek azok a részei, amelyek meghatározzák, hogy hogyan növekedjen a sejt, mit csináljon, hogyan viselkedjen.

gin: borókapálinka. A boróka egy örökzöld, a fenyőhöz hasonló növény.

görcs: az izmok hirtelen és akaratlan (fájdalmas) összehúzódása.

gyanta: puha anyag, amely bizonyos növények és fák nedvéből származik. Lakkokban, festékekben, ragasztókban, tintákban és gyógyszerekben használják.

gyomorfekély: a gyomor nyálkahártyájának körülhatárolt elhalása, sejteinek elpusztulása.

hajléktalan: akinek nincs hajléka, nyugalmat, menedéket adó lakóhelye.

hallucináció: olyan személyek vagy dolgok érzékelése (gyakran bizonyos drogok hatására), amelyek valójában nincsenek ott.

hallucinál: tévesen érzékel valóságos dolgokat, vagy olyan dolgokat érzékel, amelyek valójában nem léteznek.

hallucinogén: olyan anyag, különösen drog, mint például az LSD, amely hallucinációkat okoz.

hangulatingadozás: a személy érzelmi életének zavarai. Ezek közé tartozhat a szomorúság, reménytelenség és érdemtelenség érzése, testi fájdalmak, illetve hullámzó étvágy, alvási szokások és energiaszint.

hangulatmódosító: az elmére ható drogok vagy anyagok, amelyek megváltoztatják a személy gondolkodását vagy érzelmeit.

hasis: indiai kender virágzatának gyantájából készített kábítószer.

hepatitis: vírus vagy mérgeanyag által okozott májgyulladás, amely lázzal, sárgás bőrszínnel, erős gyomorfájással és gyengeséggel jár, és gyakran nemi úton vagy injekciós tűvel terjed.

hidegrázás: hirtelen fázás, reszketés.

hígító: festék hígításához használt folyékony anyag.

hiperaktivitás: olyan állapot, amikor a személy túlzottan tevékeny vagy nyugtalan, és egy kis időre sem képes koncentrálni.

HIV: az a vírus, amely az AIDS-et okozza (betegség, amely tönkreteszi a test betegségekkel szembeni természetes védekezési képességét).

hosszú távú hatás: hosszú ideig folytatódó vagy huzamosabb droghasználat után kialakuló hatás.

hőguta: magas hőmérsékleten való túl hosszú tartózkodás által okozott állapot, amely magas lázat, fejfájást, forró száraz bőrt, testi kimerültséget és néha eszméletvesztést és kómát okoz.

hörgőhurut: a hörgők (a légcsőnek két, majd több ágra váló részei) gyulladása (érzékenység, duzzanattal járó fájdalmas állapot).

idegrendszer: a test összes idege az aggyal és a gerincvelővel együtt.

idegsejt: az idegrendszert alkotó sejt, amely üzeneteket közvetít az agyból és az agyba.

idegvégződés: a test felületén és a testen belül található több millió pont egyike, amelyek üzeneteket küldenek az agyba, és általuk érzékelünk olyan dolgokat, mint a meleg, a hideg vagy a fájdalom.

illegális: nem törvényes.

illegális kábítószer/drog: olyan szer (gyógyszer vagy kábítószer), amelynek a használatát, birtoklását, vásárlását, illetve eladását a törvény tiltja.

immunrendszer: az immunrendszer mindazokból a szervekből és a testben lejátszódó folyamatokból áll, amelyek megvédik a személyt a betegségektől és a fertőzésektől.

impotencia: férfiak szeretkezésre, nemzésre való tartós képtelensége.

impulzusok: lökésszerű, nagyon rövid ideig tartó elektromos jelek.

inhalál: gázt vagy folyadék gőzét orron vagy szájon át belélegzi a tüdőbe.

inhaláns: bármilyen belélegezhető, gáz vagy pára formájú anyag, amelyet serkentő hatása miatt droként használnak. Majdnem minden inhaláns a fájdalomcsillapítókhoz hasonló hatást fejt ki, tehát lelassítja a test működését. A használó először kellemesen érzi magát tőle, és megszabadul a gátlásoktól, majd pedig bódultságot, szédülést és nyugtalanságot tapasztal.

injektál: befecskendez (orvosságot).

intenzitás: valamely hatás erőssége.

intravénás: közvetlenül egy fő érbe adott (injekció).

irracionális: az értelem számára felfoghatatlan, (logikusan) kikövetkeztethetetlen.

irritálhatóság: ingerelhetőség, bosszanthatóság.

ítélőképesség: a dolgok helyes megítélésének képessége.

izomsorvadás: az izmok fokozatos összezsugorodása amiatt, hogy az izomszövetet (az izmok anyagát) elégeti a test.

izomtónus: az izmok feszességének mértéke.

józan: a szélsőségektől tartózkodó, higgadt, megfontolt. A szeszes italok élvezetében mértékletes.

kamikaze: 1944–1945-ben olyan önkéntes(en halált vállaló) japán pilóta, aki az ellenséges célpontra (robbanóanyaggal megrakott) gépével zuhant rá; valamilyen cél érdekében öngyilkos akciót is vállaló személy.

kapcsolótábla: beépített kapcsolókkal, biztosítékokkal, jelzőberendezésekkel felszerelt, irányításra használt tábla.

kapudrog: olyan drog, amelynek használata erősebb függőséget eredményező anyagok használatához vezethet.

kartell: vállalatoknak a piac felosztása, a piaci verseny korlátozása végett létrejött megállapodása, csoportosulása.

kerti mák: a pipaccsal rokon növény, amelynek szürkészöld levelei vannak, és ópium-tartalma miatt termesztik.

kiszáradás: a testben bekövetkező súlyos vízhiány az elégtelen folyadékfelvétel vagy a túlzott folyadékvesztés (például izzadás, hányás, hasmenés) következtében.

kloroform: klór és alkohol egymásra hatásakor keletkező édeskés szagú, régen műtéti altatáskor is használt klórtartalmú folyadék.

koffein: kávéban, teában és az üdítőitalok készítésénél használt kóladióban megtalálható stimuláns. Széles körben használják gyógyszerekben és fájdalomcsillapítóknban.

koktél: több drogból összeállított ital vagy folyadék.

kóma: hosszú öntudatlan időszak, amelyből a személyt nem lehet felébreszteni.

koncentrált: amit összpontosítottak, egyesítettek vagy egyetlen dologra irányítottak.

központi idegrendszer: az idegrendszernek az agyból és a gerincvelőből álló része.

kulcsszó: egy egész témakör megértéséhez fontos szó.

kultúra: valamely csoport tagjainak közös meggyőződésai és tevékenységei. A kultúrába beletartoznak az emberek gondolatai a művészetről, a vallásról, a családról, a kormányzásról, arról, hogy mi a fontos vagy értékes, illetve az, hogy hogyan kell viselkedniük az embereknek, és hogy milyen szórakozást és élvezeteket kedvelnek.

laboratórium: tudományos vizsgálatok céljára berendezett helyiség, munkahely.

lázas: megtagadja a társadalom szokásos viselkedési szabályainak betartását.

légzési elégtelenség: a tüdő testi, szellemi lelassulást okozó csökkent működése.

lepárlás: Folyadék alkotórészeinek különválasztása légneművé alakítással és újra való cseppfolyósítással.

leukémia: csontvelőrák, fehérvérűség; a kórosan elszaporodó fehérvérsejtek nem képesek leküzdeni a szervezetbe jutó kórokozókat, ezért a testben fertőzés és láz léphet fel.

logó: tárgyakon, árukon stb. elhelyezett azonosító, hitelesítő vagy minősítő jel, jelkép, védjegy.

LSD „trip”: hallucinogén szer (esetünkben LSD) szedésekor tapasztalt hatás.

magas vérnyomás: a vérnyomás a testben keringő vér áramlásának erőssége. Amikor valakinek magas vérnyomása van, az azt jelenti, hogy a szívnek erősebben kell dolgoznia, hogy átpumpálja a vért az ereken. Ha ez az állapot tartós, az valószínűvé teszi a szív és az erek károsodását.

magzat: az anyaméhben az embrióból a megszületésig fejlődő utód.

máj: a has jobb oldalán levő, az anyagcserében fontos szerepű barnászöld, nagy, mirigy-szerv.

májelégtelenség: a máj csökkent működése, amely a test mérgezőanyagokkal való telítődéséhez vezet.

mámoros: kellemes bódulat, (enyhe) ittasság. Lelkesült, elragadtatott boldogság.

mánia: túlzott mozgékonyágban, ingerlékenységben, izgalmi állapotban, gondolatok csapongásában megnyilvánuló elmezavar.

marketing: a piac igényeinek felmérése, elemzése és a termelésben, értékesítésben ehhez igazodó tevékenység.

másnaposság: előző nap fogyasztott túl sok alkohol miatti fejfájás, hányinger, szomjúság, rosszullét stb.

MDMA: a metilén-dioxi-metamfetamin rövidítése, az ecstasy hatóanyaga.

média: a tömegtájékoztató eszközöknek, a nyomtatott és elektronikus sajtónak az összessége.

megkockáztat: kockázatot vállalva megtesz valamit.

méhlepény: a magzatnak az anyaméhben való anyagcseréjét biztosító szerv.

menstruációs ciklus: nem terhes nőknél a méhből származó vér és egyéb anyagok távozásának havonta ismétlődő folyamata. Más néven havivérzés.

mentális: az elmével kapcsolatos, értelmi, észbeli.

méreg: a testbe kerülő vagy a testben keletkező, betegséget, sérülést vagy halált okozó anyag.

mértékletességi mozgalom: az élvezetekben, evésben, ivásban mértéket tartó, ilyenre jellemző, társadalmi méretű szervezett tevékenység.

metabolizáció: anyagcsere; az élő szervezetben végbemenő legfőbb fizikai és vegyi folyamatok összessége.

metamfetamin: erős függőséget okozó, a központi idegrendszerre (az agyra és a gerincvelőre) ható stimuláns; illegális szintetikus drog, amely ugyanabba a kategóriába tartozik, mint a kokain és más erős utcai drogok.

morfium: a kerti mákból származó drog, amely hosszan tartó használat esetén függőséget okozhat. Súlyos fájdalmak enyhítésére használják.

mozgáskoordináció: a test mozdulatainak összehangolásában mutatott ügyesség és könnyedség.

multimilliárd: multi- = többszörös, sokszoros, sokszínű; milliárd = ezer millió. Sokmilliárd.

narkotikum: a központi idegrendszerre (az agyra és a gerincvelőre) ható drog, amely szédülést, fokozott jókedvet, emlékezetkiesést, mozgáskoordinációs zavart és öntudatlanságot okozhat. Fájdalomcsillapító-, altató-, illetve kábítószer. Sok narkotikumot a kerti mákból nyernek ki.

nehéz légzés: amikor a légzés nagy erőfeszítést igényel.

nyugtató: olyan szer vagy drog, amely lenyugtatja vagy elaltatja az embert.

oldószer: olyan anyag, amelyben más anyagok feloldódnak.

opiát: ópiumtartalmú, a fájdalomérzet kialakulását megakadályozó készítmény.

opioid: az opiát szerekhez hasonló hatású, de nem ópiumból származó anyag.

ópium: a kerti mákból kinyert barnás, ragacsos anyag, amely fájdalomcsillapítók és drogok alapanyagául szolgál.

ópiumháborúk: két, kereskedelmi okokból folytatott háború (1839–1842, 1856–1860) Nagy-Britannia és Kína között; mindkettő az ópiumkereskedelem miatti nézeteltérés miatt kezdődött.

orrüreg: az egyik üreg a koponya elülső részén, amelyen keresztül a személy levegőt vesz.

önkívület: szinte a tudat elhomályosodásáig felizgatott állapot.

őshonos: valahol természeténél fogva élő, onnan származó, oda nem betelepített növény- vagy állat(faj).

pánikérzés: fejesztett rémület, illetve ennek nyomán támadt zavarodott érzés.

pánikroham: a személy ésszerű viselkedését megakadályozó hirtelen, lehegerlő félelem- vagy szorongásérzés.

paranoia: más emberekkel szembeni gyanakvás, bizalmatlanság, illetve más emberektől való félelem.

paranoiás: más emberekkel szemben gyanakvó, bizalmatlan, illetve más emberektől féltő.

parlament: választott törvényhozó testület; országgyűlés.

párlat (égetett szesz): párlással (folyadék alkotórészeinek különválasztása légneművé alakítással és újra való cseppfolyósítással) nyert tiszta folyadék.

pedagógus: a nevelés szakembere, tanár, tanító.

pipa: az égő dohányt tartó fejből és a füst szívására való szárból álló dohányzási eszköz.

program: cselekvési terv.

propán: főzéshez és fűtéshez használt szintelen gáz.

pszichoanalitikus: lélekelemző.

pszichológiai hadviselés: fenyegetések és más lélektani technikák használata az ellenség félrevezetésére, megfélemlítésére, elcsüggesztésére, illetve gondolkodásának vagy viselkedésének megváltoztatására.

pszichotikus: pszichózisban szenvedő személy.

pszichotikus viselkedés: pszichózisra utaló viselkedés.

pszichózis: olyan állapot, amikor valakinek téveszméi (önmagára vagy a saját helyzete vonatkozó tévedései), hallucinációi (olyan dolgok, amelyekről azt hiszi, hogy látja vagy hallja őket, de valójában nincsenek ott) vannak, összefüggéstelenül beszél, és eltorzult módon érzékeli a valóságot.

pulzus: a csukló fölött tapintható verőér, illetve annak lüktetése.

pupilla: a szivárványhártya (a szem színét meghatározó rész) közepén levő nyílás; szembogár.

racionális: értelemmel felfogható, ésszerű.

rángógörcs: a test vagy a végtagok heves rázkódása, amelyet önkéntelen izom-összehúzódnások okoznak. Ez lehet a rendellenes agyműködés vagy más betegségek tünete.

rave: nagy parti vagy táncos rendezvény, ahol népszerű zenét játszanak, és néha egész éjszaka tart. A rave-partik nagy tömegeket vonzanak, akik a felvételtől lejátszott zenékre őrjöngve táncolnak. A rave-ben részt vevők közül sokan szedik az ecstasy nevű illegális kábítószer.

reakció: válaszul adott valamilyen cselekvés, magatartás; visszahatás, ellenhatás.

reakcióidő: valamely inger és az arra való válaszadás kezdete közötti idő.

receptor: a testbeli változásokat érzékelő idegvégződések.

reflexek: azonnali, gondolkodást nem igénylő reakciók valamire.

rehabilitáció (vagy drogrehabilitáció): valamilyen vegyi anyagra rászokott személy leszoktatása és normális életvitelének helyreállítása.

repulse: a kábítószer által okozott, „lebegő” tudatállapot.

rosszultápláltság: az egészséges táplálékok hiánya az étrendből vagy egészségtelen ételek túlzott fogyasztása, ami testi károsodáshoz vezet.

rövid távú hatás: csak rövid ideig tartó hatás.

serkentőszer: szerv(ezet) életműködését élénkítő szer.

sikk: divatos szokás.

sokkoló: megdöbentő, megrendítő, elképesztő.

sóvárgás: erős vágyakozás valami iránt.

spontán vetélés: élettelen vagy fejletlensége miatt életképtelen csecsemő nem tervezett világra hozása.

statisztika: a statisztika egy szám vagy mennyiség összevetve ugyanannak a dolognak egy korábbi számával vagy mennyiségével. A statisztikák az elvégzett munka mennyiségére vagy annak pénzbeli értékére utalnak. Statisztika alatt valaminek a számát, dolgok mennyiségét értjük az eltelt idő alapján nézve.

stimulál: élénkít, serkent; ösztönöz, ösztökél.

stimuláns: olyan szer, amely fokozza az energiaszintet és éberséget, viszont magas vérnyomással, valamint megnövekedett pulzusszámmal és gyorsabb légzéssel jár.

stressz: feszült, szorongást okozó lelkiállapot.

sürgősségi ellátás: sürgős ellátást igénylő betegekkel (például szívroham, közlekedési baleset) foglalkozó kórházi részleg.

származék: vegyi anyag, amely egy vele rokon anyagból származik.

szerves anyag: szénet tartalmazó (vegyület). Az elnevezés onnan ered, hogy sokáig azt hitték, csak élő szervezet képes szénvegyületeket előállítani.

szesz: (etil-)alkohol, illetve ezt tartalmazó folyadék, különösen szeszes ital.

szindróma: tünetegyüttes.

szintetikus: vegyi anyagokból mesterségesen előállított, különösen valamilyen természetes anyag utánzására.

szintetizál: (drogot) vegyi anyagok felhasználásával előállít.

szívbillentyű: a szívben a vér egyirányú áramlását biztosító kis lemez a szívben és a szív ereiben.

szívinfarktus: a szívizomnak a vért oda szállító ér elzáródása miatti elhalása.

szívroham: a szív rendes működésében bekövetkező hirtelen, súlyos, fájdalmas és néha halálos zavar, különösen a szív vérellátását biztosító ér elzáródása.

szociális segély: az állampolgárok anyagi helyzetével, életkörülményeivel, azok javításával kapcsolatos segítség.

szorongás: félelem, idegesség vagy bizonytalanság nyomasztó érzése.

szövetségi: szövetkezett tagállamokból álló (pl. állam).

sztrichnin: rendkívül mérgező színtelen anyag, amelyet féregirtóként (pl. patkányméregben) használnak.

tályog: a test szövetében található gennyel telt üreg. Gyakran megduzzad és begyullad. Sokszor baktériumos fertőzés okozza.

tapintási hallucináció: a hallucináció valamilyen látszólag valós érzéklet, amely azonban valójában nincs ott. A tapintási hallucináció tehát az, amikor valaki olyan valaminek az érintését tapasztalja, ami valójában nincs ott.

társadalmi célú hirdetés: díjmentesen közvetített rádió- vagy tévébejátszás, amely közérdekű programokat, tevékenységeket vagy szolgáltatásokat hirdet (a reklámokhoz hasonló módon).

techno: az elektronikus tánczene egyik fajtája, amely az 1980-as évek vége felé alakult ki az egyesült államokbeli Detroitban.

188

terméketlenség: annak tulajdonsága, aki, ami szaporodásra képtelen, meddő.

test kémiaja: a testet alkotó bármelyik vagy összes elem, továbbá ezek különféle reakciói.

THC: a cannabisban található fő vegyi anyag, amely a drogra jellemző reakciót okozza; tetra-hidro-cannabinol.

tolerancia: drog vagy más anyag hosszabb ideig tartó fogyasztása miatt kialakult ellenálló képesség a drog által okozott hatásokkal szemben, ami a drog szokásos hatásának fokozatos csökkenését eredményezi.

toluol: színtelen, oldószerként és üzemanyagként használt folyadék.

tonik: az angol *tonic water* szókapcsolatból, melynek jelentése „erőt adó víz”.

tonna: 1000 kilogramm.

toxikus: káros, romboló vagy halálos; mérgező.

tömjén: egy meleg égővi fa kérgéből kivont, templomi füstölőszerű használt gyanta.

tragikus: szerencsétlen, gyászos vagy szomorú.

trend: fejlődési irányzat.

trip: LSD vagy hasonló szer szedésekor tapasztalt hatás. A *trip* szó jelentése „utazás”.

tuberkulózis: gümőkór, fertőző betegség, amely a tüdőt és más szerveket támadja meg.

tudatmódosító: ideg- és elmeállapotra ható, azt befolyásoló (izgató vagy nyugtató).

túladagolás: valamiből, különösen gyógyszerből a kelleténél többet adagol.

tünet: a testben keletkezett betegség vagy más rossz állapot jele; például fájdalom, szédülés vagy viszketés.

vékonybél: bélcsatornának a gyomor és a vastagbél közti hosszú, kanyargós szakasza.

vényköteles: csak orvosi receptre, rendelvényre kapható.

véráram: a vér áramlása az erekben.

véredény: bármelyik vérér (akár nagy, akár kicsi), amely a vért szállítja a testben.

vérszegénység: a vörös vérszámának elégtelen voltából származó kóros állapot.

vetélés: élettelen vagy életképtelen magzatnak idő előtti világra hozása.

vírus: apró kórokozó, amely megfertőzheti a testet, és megfázást, illetve más betegségeket okozhat.

visszaél: törvénytelenül, helytelenül vagy káros módon használ valamit.

vízpipa: dohány vagy marihuána elszívásához való pipa, amelynek része egy víztartály, amelyen keresztül a füstöt szívják és lehűtik.